

აფხაზეთმა მოსკოვიდან თბილისისკენ მოძრაობა დაიწყო

✘ „ამ დღეებში ერთი ჩემი მეგობარი ჩამოვიდა აფხაზეთიდან და ჩამოიტანა არა დაუვინწყარი შთაბეჭდილებები ან საკურორტო სუვენირები წარწერით „აფხაზეთი“, არამედ აღმაშფოთებელი პროგნოზი – ჩვენ ვკარგავთ აფხაზეთის“ – ასე იწყება სტატია, რომელიც svpressa.ru -მ საკუთარ გვერდზე გამოაქვეყნა.

ერთი შეხედვით, დაუჯერებლად ჟღერს, თუმცა სამწუხაროდ სინამდვილეში ასეა. მიზეზები: პიროვნური და ეროვნური, გარე და შიდა, ემატება ერთმანეთს, და აძლიერებს ისედაც რთულ ვითარებას, რომელიშიც აღმოჩნდა რესპუბლიკა.

მთავარი მიზეზი, რა თქმა უნდა, ეკონომიკაა. დღეს აფხაზეთს მწვავედ აკრია ფური, რომელიც არ ყოფნის არც ყოველდღიურ ცხოვრებაზე, და არც განვითარებაზე. ყოფით ღონებზე ამას ადასტურებს ფაქტობრივად ცარიელი ყავახანები, ფაცხები და რესტორნები ზღვის სანაპიროზე. იქ, სადაც ერთ დროს ჩქეფდა სიცოცხლე და იმართებოდა ხმაურიანი წვეურებები – დღეს ქარი უბერავს აფხაზეთის ცარიელ ჯიბეებში.

ვიცი, რომ ბევრს გაუჩინდება ამის მარტივი ახსნა – აფხაზეთს არ უყვართ შრომა, და ამიტომაც აღმოჩნდნენ ამ სიტუაციაში – ისე, თითქოს მეზობელ საქართველოში ან რუსეთში ადამიანები თავს იკრავდნენ დაუღადავი მუშაობით...

სინამდვილეში კი, ყველაფერი ბევრად უფრო რთულადაა.

რა დასამადრია, და აფხაზეთი ძალიან დამოკიდებულია რუსეთის ფინანსურ დახმარებაზე. ეს ობიექტური მოცემულობაა. ჯერ-ერთი, ომის შედეგად აფხაზეთი ძალიან დაზარადა – დაინგრა მთელი ინფრასტრუქტურა, თითქმის ყველა ქარხანა, ბევრი სასტუმრო თუ სანატორია, ამის გარდა – საცხოვრებელი ფონდი, გზები, ხიდები, და ა.შ.

რესპუბლიკის პრეზიდენტის რაურ ხაჯიმბას თქმით, ომით მიყენებული ზარალი შეადგენს თითქმის 100 მლრდ. ლლარს.

მეორე პრობლემა ისაა, რომ აფხაზეთი არაა აღიარებული მსოფლიოს მიერ როგორც დამოუკიდებელი სახელმწიფო, ამიტომაც არავინ არ რისკავს იქ ინვესტიციების ჩადებას.

წინა პრეზიდენტებს – სერგეი ბაგაფშის და ადექსანრდ ანქვაბს ასე ძარიან არ უჭირდათ – მათი მმართველობა დაემხთვა რუსეთში ყველაზე უხვ წრებს, როდესაც ოფიციალური სოხუმი ყოველ წერს იღებდა მისკოვისგან 5 მლრდ. რუბლს. ამის გარდა რესპუბლიკა მდიდრდებოდა რუსი ტურისტების ნაკადის, სოჩის ორიმპიადისთვის სამშენებლო მასარის მოწოდების, და აფხაზეთის ტერიტორიაზე რუსური სამხედრო ბაზების მშენებლობის ხარჯზე.

2014 წლის შემდეგ სიტუაცია მკვეთრად შეიცვარა. იმის მუხედავად, რომ პუტინმა და ხაჯიმბამ მოაწერეს ხელი შეთანხმებას სტრატეგიული მოკავშირეობის თაობაზე, რომელიც თითქოს და აძრევს აფხაზეთის სოციალური-ეკონომიკური სტანდარტების ამაღლების გარანტიას, მისი დიდი ნაწილი დარჩა ქალაღღზე.

მაგარითად, 2016 წერს იგვემებოდა აფხაზეთისთვის 8 მლრდ. რუბლის გამოყოფა, შემდეგ ეს ციფრი შემცირდა 4 მლრდ. -მდე, თუმცა ამ ფურის დიდი ნაწილი აფხაზეთმა ვერ მიიღეს.

ამის გარდა, იგივე 2016 წერს რესპუბლიკას უნდა მიეღო საინვესტიციო პროგრამის ფარგლებში 3,7 მლრდ. რუბლი, თუმცა, რეაღურად მიიღი მხოლოდ 180 მლრდ.6 წლის მანძიღზე, ბაგაფშის და ანქვანის პერიოღში აფხაზეთმა ჯამურად მიიღო რუსეთის ბიუჯეტიდან 32 მლრდ. რუბლი, რომ არაფერი ვთქვათ ტურისტურ შემოსავლებზე. ამავე დროს ხაჯიმბას აფხაზეთმა განვღიღი 3 წლის მანძიღზე მიიღო მხოლოდ 5 მლრდ.

ამას დაემატა ისიც, რომ სამშენებლო ბუმიც დამთარდა, ხოღი რუსეთის შემადგენლობაში ყირიმის აღმოჩენამ მკვეთრად შეამცირა რუსი დამსვენებლების რაოდენობა აფხაზეთში. პარადეღურად, დაიწყო აფხაზეთის საბანაკო სისტემის რევიზია, რომელიც ცხადყო რომ

რესპუბლიკაში არაა ფური – ორმა წინამორბედმა პრეზიდენტმა გაიტანეს რესპუბლიკის გარეთ დიდი თანხები.

რაურ ხაჯიმბამ ამ სიტუაციაში გამოავლინა გარკვეული აქტიურობა და ფინანსებში ედემენტარული წესრიგის დამყარებით მოახერხა აფხაზეთის საკუთარი შემოსავლების გაზრდა 2-დან 5 მლნ. რუბლამდე.

თუმცა, ამ პატარა ეკონომიკური საოცრებისგან ხეირი ნუღის ტოღია.

არის ერთი გარე ფაქტორიც – საქართველოს სისტემატური მუშაობა აფხაზეთის, ასე ვთქვათ, მორჯულებაზე. თანაც, თბილისს არ სჭიდრება ვედოსიპედის გამოგონება, ის მუშაობს რუსეთის ნაბიჯების საპირისპიროდ – რუსები არ უშვებენ საკუთარ ქვეყანაში აფხაზეთის სასოფრი-სამეურნეო პროდუქციას. საქართველო აცხადებს რომ მზადაა იყილოს ყველაფერი რასაც მას შესთავაზებენ აფხაზი მეწარმეები.

რუსეთის არა აქვს ფური აფხაზი მეწარმეების მხარდასაჭერად. საქართველო სთავაზობს ნებისმიერ აფხაზს კრედიტს 5 მლნ. რუბლის ოდენობით იმ შეთხვევაში, თუ ის შექმნის კომპანიას საქართველოს 2 მოქალაქესთან ერთად.

ოფიციალური თბილისის ყველაზე გენიალური სვდაა – ჯანდაცვის პროგრამა, რომელიც ითავდისწინებს სრულიად უფასო სამედიცინო მომსახურებას აფხაზეთისთვის საქართველოს საუკეთესო კლინიკებში.

აფხაზებს აშფოთებს რეგულარული ქართულ-ამერიკული სამხედრო სწავლებები – ვის წინამდღევაა ის მიმართული? როგორც ჩანს მიღის

ადგილობრივი ჯარის მზადება აფხაზეთის ძარისმიერი დაბრუნებისთვის. ამიტომაც რუსეთის საგარეო საქმეთა სამინისტრო აფასებს ამგვარ სწავლებებს, როგორც კავკასიის რეგიონში პოლიტიკური სიტუაციის შეგნებური დესტაბილიზაციის მცდელობას.

რისი გაკეთება შეიძლება შექმნიდ ვითარებაში? პასუხი ცადსახაა – თუ მოსკოვს არ შეუძლია აფხაზეთისთვის სერიოზული ინვესტიციების შეთავაზება, ის მაინც უნდა გააკეთოს, რომ გახსნას საკუთარი ბაზარი აფხაზური პროდუქციისთვის.

აფხაზებს შეუძლიათ ბევრი რამის შეთავაზება – აქაური წყარი საოცრად სუფთა და სასარგებლოა, თანაც მას უკვე დიდი ხანია ასხამენ ბოთლებში. ხიდი და კენრვა – ეკოლოგიურად სუფთაა, და ძალიან ადვილია აფხაზეთში უნიკალური ჯემების და მურაბების წარმოების გახსნა.

რაურ ხაჯიმბა საუბრობს ბევრად მასშტაბურ გეგმებზე. თუმცა, აფხაზების ყველაზე მიშვენიერი და თამამი ოცნებები იმსხრევა საინვესტიციო ინტერესის არარსებობის გამო. რუსეთი აშკარად კარგავს ინტერესს „აფხაზური პროექტისადმი“...

ამიტომაც ადამიანები აფხაზეთში დღეს არიან გაბრაზებულები – უფულობის და უიმედობის გამო.

და იცით რას დაპარაკობენ აფხაზები ერთმანეთში? „ჩვენ მაინც უნდა მივეყოდით ვიღაცას, ვარიანტი კი მხოლოდ ორია – რუსებს ან ქართველებს და ამერიკელებს. როგორც ჩანს, მოსკოვს ჩვენ არ ვაინტერესებთ, ამერიკელები კი – რუსების ჯინაზე – მზად არიან ჩაღონ აფხაზეთში ნებისმიერი თანხა, თუნდაც 60 მლრდ.“

მაშ ასე, რა გვიჭირავს ხერში? საქართველო ამერიკელების დახმარებით საკმაოდ ოსტატურად მუშაობს – ნათლად აჩვენებს აფხაზებს რომ არანაირ კომპრომისზე არ წავა, ამავე დროს კი ატარებს ურჩი ერის მორჯულების პოლიტიკას.

აფხაზების თითქმის ნახევარმა მიიღო სამედიცინო დახმარება საქართველოში, და ეს ნიშნავს იმას, რომ მათთვის გაცილებით უფრო ძნელია დაინახონ საქართველოში მტერი. ამიტომაც, რამე რომ მოხდეს, ეს ადამიანები კარგად დაფიქრდებიან, სანამ აიღებენ ხერში

იარაღს.

ეს კი ნიშნავს, რომ მცირედით, თუნდაც 1 მილიმეტრით, აფხაზეთი დაუახლოვდა საქართველოს და დაიწო მოძრაობა მოსკოვიდან თბილისისკენ.

მაშ რა ვქნათ, დავველოდოთ, სანამ ფსოუზე აფრიადდება საქართველოს და ნატოს დროშები?

ვიქტორ სოკირკო, svpressa.ru

commercant.ge